

ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ У ВІДБУДОВІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Післявоєнна відбудова України є необхідним і водночас складним етапом для нашого українського суспільства. Проте, відкриває виняткові можливості проведення структурних реформ та радикальної модернізації економіки. Зважаючи на існування особливої/прискореної процедури вступу до ЄС ключовим завданням є досягнення Копенгагенських критеріїв в економічній сфері. Хоча, головною передумовою для проведення післявоєнної відбудови економіки є отримання Україною надійних гарантій безпеки з неможливістю відновлення бойових дій на нашій території. Після виконання цієї базової умови постає питання післявоєнної відбудови економіки. Необхідність управління проектами, а саме необхідність координації використання фінансових, людських, матеріальних та інших видів ресурсів протягом цього періоду за допомогою інструментів проектного менеджменту стає ще більш реальним. Це важливо, і пов'язано з масовим ростом масштабів і складності проектів, зростанням вимог до термінів їх здійснення, якості виконуваних робіт.

Управління проектами - це процес управління ресурсами проекту за допомогою спеціальних методів та прийомів з метою успішного здійснення поставленої мети. Розподіл коштів фондів на підставі їх лише механістичного спрямування на проектній основі, без стратегічноорієнтованого управління та узгоджених напрямів їх використання, загрожує некеріваністю процесів структурних змін економіки України та затягування інтеграції України в економічний та правовий простір ЄС.

Ключовими цілями післявоєнної відбудови економіки мають стати:

- відбудова знищених або пошкоджених внаслідок війни майна та інфраструктури;
- швидке відновлення економічної діяльності;
- повернення в країну біженців, внутрішньо-переміщених осіб та їх включення до економічних процесів;
- формування засад для стійкого економічного зростання.

Джерелами фінансування усіх напрямів, а відповідно проектів мають стати репарації від країни -агресора та допомога міжнародної спільноти. Наприклад, за планом Маршала для Європи в 1948-1953 рр. 91% американської допомоги надавалось у формі грантів. У формуванні пулу міжнародної допомоги для відбудови України ключову роль мають відіграти Європейський Союз, уряди країн-партнерів і міжнародні інститути - Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку та інші. За “планом Маршала” фінансувалося 143 програми постачання промислового обладнання для європейських країн. Крім того, надходження до “зустрічних фондів” у Європі використовувалися на здійснення державної інвестицій і програм розвитку промисловості.

На першому етапі відбудови економіки (цей період може тривати від кількох місяців до одного року) основні зусилля повинні фокусуватися на відновлення інфраструктури, соціальних об'єктів.

Другий етап, може тривати кілька років, акцент зміщується на створення засад стійкого економічного зростання. Міжнародна допомога має спрямовуватися на підтримку промисловості та впровадження сучасних технологій.

В свою чергу, в Україні при розробці Плану відбудови економіки значна увага має приділятися питанням кредитної підтримки та активізації приватних інвестицій в малі та середні підприємства. Це забезпечить відновлення робочих місць для населення. Велика частка допомоги має бути направлена на відновлення і модернізацію промислових підприємств, відновлення постраждалих агропромислових підприємств тощо. Це лише окремі напрями роботи, але вони є стратегічно важливими і потребують розробки проектів відновлення та розвитку.

Основними принципами управління цими проектами повинні стати: ціленаправленість, системність, комплексність, забезпеченість, пріоритетність, економічна безпека заходів, що плануються. Не менш важливим буде і раціональний розподіл повноважень і відповідальності між усіма рівнями ієрархії управління, що сприяє встановленню порядку, запобіганню дублюванню і паралелізму в роботі, підвищить результативність реалізації проектів.